

Слід зазначити, ще на рахунок того, що у багатьох країнах Європи існують кодекси адвокатської етики, що являють собою правила, яких мають дотримуватися адвокати у професійній діяльності та поведінці. Зокрема, запроваджений і діє зараз Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського співтовариства від 01.10.1988р. (Загальний кодекс правил адвокатів країн Європейського співтовариства від 01.10.1988. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_343). Важливо що адвокати України при здійсненні адвокатської діяльності в інших країнах, що входять до Європейського Союзу, зобов'язані дотримуватися як етичних норм, встановлених Правилами адвокатської етики, так і професійно – моральних правил, установлених Загальним кодексом правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства. А за умов виникнення суперечностей та неузгодженостей перевага буде надаватиметься положенням міжнародного документу. Отже, адвокатська етика – це приписувана корпоративними правилами належна поведінка адвоката у тих випадках, коли правові норми не встановлюють для цього конкретних правил поведінки. В адвокатській діяльності етика займає важливе місце, адже моральні якості та вміння адвоката дотримуватися відповідної поведінки, основних принципів адвокатської етики характеризують його як спеціаліста своєї галузі. Етика покликана забезпечити належну поведінку адвоката при виконанні своїх обов'язків, надати моральний характер адвокатській діяльності, наповнивши її гуманістичним змістом, та сформуванню належного рівня довіри до адвокатури як публічно – правового інституту.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок, що адвокатура займає особливе і досить значне місце. Тому дотримання адвокатами етичних правил є необхідним для збереження і підвищення іміджу адвокатської професії. Усе вищезазначене спонукає до роздумів про необхідність зважених дій для підвищення якості підготовки правознавців. Вважаю необхідним ввести до навчальної програми юридичних навчальних закладів таку обов'язкову навчальну дисципліну, як «Психологія», адже адвокат – це професія, тісно пов'язана із спілкуванням з людьми, із вирішенням питань, які мають надзвичайно велике значення для людини, а тому адвокат повинен добре орієнтуватися у психології особистості, аби не вчиняти помилок та працювати ефективно, з дотриманням честі і гідності людей, з якими він співпрацює.

Також, щоб правознавець був свідомим у виборі своєї професії, психологічно підготовлений до неї і міг в будь-яких умовах знайти правовий вихід із ситуації. А на законодавчому рівні, варто посилити відповідальність адвоката за порушення свого професійного обов'язку та правил адвокатської етики, а також ввести інститут обов'язкового страхування професійної відповідальності. Крім того, важливо змінити вимоги до досвіду у юридичній сфері майбутнього адвоката при здачі іспитів для отримання свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю з 1 року до 4. Це достатній час для отримання необхідних теоретичних та практичних навичок, вивчення особливостей, усіх нюансів професії адвоката, а також для пізнання самого життя, адже адвокат як особа, якій довіряють людську долю, повинен сам бути досвідченим в особливостях нашого буття. Це зумовить більш відповідальне та сумлінне ставлення адвокатів до своїх професійних обов'язків.

Давиденко А.С.

*студентка 5-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

АДВОКАТСКА ЕТИКА В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Адвокатська етика - своєрідний кодекс честі і гідності професійного юриста. Цей негласний кодекс являє собою збір правил поведінки адвокатської професії, які забезпечують моральний характер їх діяльності.

Предмет адвокатської етики складає гідне поводження члена адвокатської спільноти, яка передбачена корпоративними вимогами в тих ситуаціях, коли законодавчі і правові норми не встановлюють для нього чітко визначених правил поведінки [Барщевський М.Ю. Адвокатська етика.- 2-е вид. испр.- М.: 2005. С. 37].

Для того, щоб систематизувати етичні правила професійної діяльності, які склались впродовж тривалого періоду існування інституту адвокатури, деякі держави прийняли низку законодавчих і нормативно-правових актів. Серед них зокрема можемо назвати Правила професійної етики в Сполучених Штатах Америки, Кодекс професійної етики адвоката РФ, Правила професійної етики і переваги професій адвоката в Республіці Білорусь, Основний закон поведінки адвокатів Франції, Кодекс поведінки баристерів Англії та Уельсу.

Україна поки що обмежилась лише прийняттям ЗУ «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та Правилами адвокатської етики. Окремим міжнародним актом в цій сфері, який наша держава ратифікувала є Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства.

З того моменту, коли претендент склав присягу адвоката України та отримав свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю, він вважається членом адвокатського товариства і зобов'язаний дотримуватись правил професійної етики.

Адвокатська етика покликана забезпечувати виконання адвокатом своїх професійних обов'язків якнайкращим чином в процесі захисту прав та інтересів клієнтів, як осіб, що звернулись до нього за допомогою.

В законі і нормативно-правових актах прямо вказано, що адвокат, при здійсненні своєї діяльності повинен діяти незалежно та вільно, з урахуванням принципу законності, компетентності, конфіденційності, добросовісності, домінантності інтересів клієнта та недопустимості конфлікту.

Однак це зрозуміло під час здійснення своєї діяльності в реальному світі, в процесі здійснення проваджень та судових розглядів. Але протягом останніх десятиліть наше суспільство поступово модернізувалось і в повсякденність ввійшли досягнення науково-технічного прогресу — інтернет, електронна пошта, соціальні мережі та мобільні додатки. Сьогодні важко уявити юриста під час здійснення його професійної діяльності без електронних гаджетів та безлічі додаткових програм-помічників.

Внаслідок цього, в адвокатській спільноті все частіше виникає проблематичне питання поведінки адвоката в інтернет-просторі, зокрема - в соціальних мережах: ВКонтакті, Twitter, Facebook та блогах - MySpace, ЖивойЖурнал, Business Insider.

Актуальність даної теми виникла ще в далекому 2006 році, однак все більшої популярності вона набуває сьогодні - коли кожна людина, в тому числі і адвокат, цілодобово знаходиться під прицілом інтернет-спостерігачів.

В зв'язку з цим, можна зазначити декілька аспектів цього питання. Для прикладу візьмемо Facebook - велика кількість тем, особливо тих, що стосуються гучних, резонансних справ і в галузі адвокатської діяльності зокрема, миттєво виносяться на обговорення фейсбук-спільнотою. І в більшості випадків, професійні адвокати беруть активну участь в подібних диспутах. І в цьому переважно є позитивні моменти.

Соцмережі важливі тим, що можна освітити ті проблеми, які турбують адвокатське товариство, з допомогою публічних компаній підтримки, твіттер-штормів, та флешмобів, захисник має можливість перетягнути суспільну думку на бік справедливості.

Однак, є й інша сторона медалі - зловживання перевагами інтернет-простору не тягне за собою жодних передумов для настання реальної відповідальності. Внаслідок цього, перед недобросовісними опонентами відкривається безмежне поле для цькування, можливість завдання значної шкоди професіональній та діловій репутації, використання некоректних звинувачень та маніпуляцій. Власне, все те, що сьогодні можна спостерігати в онлайн-обговореннях будь-якої гучної теми.

Адвокатське співтовариство може і повинно правильно реагувати на нові виклики онлайн-комунікації. НААУ активно використовує Фейсбук, проводить навчальні заходи в режимі онлайн-конференцій.

Комітети НААУ мають свої окремі сторінки, через які оперативно інформують про свої заходи, проводять обговорення, знаходять партнерів для реалізації нових ініціатив. Однак треба визнати: іноді і офіційні ресурси, і публікації, і коментарі адвокатів в соцмережах грубо порушують етику спілкування, а не тільки політику Фейсбук, наприклад.

Бувають випадки, коли професійні спори перетворюються у міжособистісні конфлікти, куди домішується занадто багато емоцій і зайвих слів.

В Правилах адвокатської етики прямих норм, які передбачають відповідальність за висловлювання в мережі, немає. Однак, сам дух Правил передбачає, що в публічній площині адвокат не може виходити за рамки закону і корпоративного етичного кодексу. Стаття 12 прямо говорить про те, що всією своєю діяльністю адвокат повинен сприяти повазі до своєї професії в суспільстві.

Проаналізувавши вищесказане, вважаю, що доцільним було б створення пам'ятки порад для професійних адвокатів щодо поведінки в інтернет-просторі, яка на мій погляд повинна виглядати як короткі інформативні тези.

Зокрема:

1. Незмінність правил

Юрист повинен застосовувати правила професійної етики всюди у своїй професійній діяльності, і в реальному житті, в під час інтернет обговорень.

2. Обережність при публікації

Під час публікації своїх повідомлень в блогах і соціальних мережах, адвокатам потрібно бути уважними і об'єктивними, задля того, щоб в майбутньому не стати учасником інтернет-скандалу.

3. Соцмережі – не місце для професійної діяльності

Адвокатам не варто консультувати своїх потенційних клієнтів в онлайн-режимі. При висловлюванні об'єктивної думки необхідно зазначати, що така рекомендація не повинна розглядатися як офіційна юридична консультація.

4. Обережність у питаннях публічності

Юристам не рекомендується розгортати в соціальних мережах і блогах кампанії для формування громадської думки, наприклад, виставляти в потрібному світлі своїх клієнтів.

5. Заборона брехні

Молодим фахівцям варто звернути особливу увагу на те, що спроби перебільшити свої знання і компетенцію можуть призвести до небажаних наслідків, і розглянуті як порушення професійної етики.

Вивчивши всі наявні матеріали, можемо з впевненістю стверджувати, що в час стрімкого розвитку медіатехнологій, адвокатській спільності і державі необхідно діяти чітко і оперативно, шляхом внесення відповідних доповнень і змін у вже існуючі нормативні акти, щоб адаптувати їх до наявних суспільних умов, пов'язаних з інтернет-простором.

Дімова Т.В.

*студентка 5-го курсу факультету цивільної та господарської юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ОСОБЛИВОСТІ ДИСЦИПЛІНАРНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Актуальність обраної теми полягає в тому, що саме адвокатура, як недержавний самоврядний інститут є важливим правозахисним інститутом громадського суспільства та правової держави. Водночас, порушення адвокатської дисципліни підриває авторитет цієї правозахисної інституції та іноді навіть унеможлиблює виконання її основного завдання – сприяння захисту прав, свобод і представництва законних інтересів фізичних та юридичних осіб. Тому справедливим і необхідним є те, щоб до адвокатів, які порушують принципи адвокатської діяльності та адвокатської етики, недбало ставляться до власних обов'язків та високих моральних засад своєї праці, застосовувались заходи дисциплінарного впливу.

В умовах триваючої судово-правової реформи питання удосконалення окремих аспектів інституту відповідальності адвоката набувають особливої актуальності, оскільки цей інститут виконує подвійну функцію: попередження вчинення правопорушень і покарання недобросовісних представників професії.

Проблемні аспекти притягнення адвокатів до дисциплінарної відповідальності досліджувалися такими вченими, як Н.М. Бакаянова, І.Л. Бронз, А.М. Бірюкова, Т.В.